

Sommerfortællinger

Hver dag kl. 13 i sommerferien fortællendes der spændende historier et sted i museet. Her følger en omtale af emnerne Programmet kan ses på www.stenomuseet.dk.

En historie fra de syv have

I dag kan alle finde vej alle steder på Jorden med ganske få tryk på en gps. Indtil 1760 var et af de helt store problemer inden for søfarten at kunne finde vej sikkert over verdenshavene. Kom og hør historien om voldsomme skibsforslis og om, hvordan en urmager løste problemet og vandt en præmie på hele 20.000 pund, hvilket i dag svarer til flere millioner kroner.

Bagefter, kl. 15, viser vi en gratis forestilling *De sejlede med himlen som kompas* i planetariet. Forestillingen fortæller om, hvordan polynesierne og vikingerne fandt vej på havene.

Moschus, mumiepulver og andet godt fra det gamle apotek

Steno Museets apotek rummer mange fortællinger. Urter, mineraler og mærkelige dyr har været brugt i den medicin, man har forsøgt at

helbrede sygdomme med. Apotekets udsmykning og indhold viser skiftende tiders opfattelse af apotekerne, lægen og deres kunnen.

Havens lægeplanter

Hør om planternes kulturhistorie, men også om de mange gamle husråd og legender, der er knyttet til urterne. Hvilken plante blev kaldt "Velsignet urt"? Hvor mange ingredienser var der i Theriak, og hvad var det bedste middel mod pest? Hvilken rod lavede man altheabolcher af, og hvad var det for urter, der var i hek-senes flyvesalve?

Den magiske Planet

Drømmer du om at rejse ud i universet? Planeterne i vores solsystem blev dannet for

Havens lægeplanter. Foto: Susanne Kirkfeldt.

4,6 milliarder år siden, men af hvad? Hør om stjernestøv, om eksplosioner i universet, om de planeter, man kan stå på og dem, man ikke kan stå på. Kom tæt på de fjerne planeter: du bestemmer, hvilken planet *Den magiske Planet* skal trylles om til.

Bagefter kan de mindste tage en tur med *Planetbussen*, og de større børn kan bli-

En historie fra de syv have. Foto: Steno Museets Arkiv.

ve astronørder, der hjælper Storm og Luna med at finde en planet at rejse til.

Fra gnister til mobiltelefoner

Mobiltelefonen er efterhånden noget, alle i vores del af verden har. Men den havde nok ikke eksisteret, hvis der ikke var fysikere, der havde gjort vidt forskellige opdagelser og opfindelser inden for elektricitet og magnetisme. Så der er mange spændende stop på vejen fra videnskab til teknologi. Eller fra laboratoriet til bukselommen.

Hvordan Danmarkskortet kom til at ligne Danmark

Alle, der har prøvet at tegne et kort i hånden, ved, at det er svært at få det til at ligne ordentligt. Derfor er gamle landkort også ret nøjagtige.

Hvordan Danmarkskortet kom til at ligne Danmark. Foto: Ivan Tafteberg. Grafik: Niels Bjerre Jørgensen.

Men i slutningen af 1700-tallet tog korttegnere videnskaben til hjælp, og det hjalp på nøjagtigheden. I dag tegnes kortene ud fra flyfotografier, og vi bruger gps'er til at finde vej med.

Fra farligt håndværk til avanceret videnskab

I gamle dage var menneskekroppens indre ukendt for lægerne. De få operationer,

som man udførte, var livsfarlige, og man opererede kun i yderste nødstilfælde. Den moderne kirurgi voksede frem for godt 100 år siden, og den har gjort fantastiske ting for sygdomsbehandlingen. I dag kan man gøre ting inde i vores krop, som for 100 år siden var den rene science fiction.

Hvad fortæller stjernernes farver os?

Når man arbejder med naturvidenskab, undersøger man verden ud fra planlagte eksperimenter. Men astronomien er anderledes: her kan vi kun observere, hvad vi ser ude i rummet. Lyset fra stjernerne bruges mest muligt, og med farverne kan man lære mere om både stjerners grundstofsammensætning og opbygning, samt finde planeter uden for solsystemet.

Fra gnister til mobiltelefoner. Foto: Hans Buhl.